

Y wybodaeth ddiweddaraf am adael yr Undeb

Ewropeaidd:

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol | 5 Mehefin 2017
External Affairs and Additional Legislation Committee | 5 June 2017

Papur briffio gan y Gwasanaeth Ymchwil:

1. Rhagarweiniad

Mae'r papur hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y datblygiadau sy'n berthnasol i Gymru o ran gadael yr Undeb Ewropeaidd. Mae'n cynnwys adrannau ar waith y Cynulliad a Llywodraeth Cymru; ar lefel yr UE; ar lefel y DU; yr Alban ac Iwerddon. Mae'n ymdrin â'r cyfnod rhwng 17 a 31 Mai, er y cyfeirir at ddigwyddiadau diweddarach lle y mae gwybodaeth ar gael ar adeg y drafftio terfynol.

2. Datblygiadau yng Nghymru

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol

Y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol yw prif bwyllgor y Cynulliad ar gyfer cydgysylltu gweithgareddau'r Pwyllgorau sy'n gysylltiedig â gadael yr Undeb Ewropeaidd. Mae'r Pwyllgor yn cwblhau ymchwiliad i'r goblygiadau posibl i Gymru wrth adael yr Undeb Ewropeaidd.

Dyma sesiwn ddiweddaraf ymchwiliad y Pwyllgor:

- 22 Mai: Cynhaliodd y Pwyllgor sesiwn breifat i drafod: y wybodaeth ddiweddaraf gan swyddogion am weithgareddau ym Mrwsel; ei flaenraglen waith; a'i adroddiad drafft ar ddyfodol polisi rhanbarthol. Hefyd, talodd David Rees AC, Cadeirydd y Pwyllgor, deyrnged i waith Rhodri Morgan, cyn-Brif Weinidog Cymru, ar faterion Ewropeaidd ac allanol yn dilyn y newyddion trist am ei farwolaeth.

Mae gwybodaeth reolaidd am waith y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol i'w gweld ar flog y Cynulliad: <https://blogcynulliad.com/tag/ue/>.

Cyhoeddir blogiau'r Gwasanaeth Ymchwil ar [Pigion](#). Y blogiau diweddaraf am Brexit yw [Amcangyfrifo'r llinell amser ar gyfer deddfwriaeth Brexit, "Bil y Diddymu Mawr": Beth yw'r goblygiadau?](#), a [Gadael yr Undeb Ewropeaidd: Beth fyddai goblygiadau masnachu o dan delerau "Sefydliad Masnach y Byd" i economi Cymru?](#).

Adroddiadau eraill

Mae'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig yn llunio adroddiad drafft ar ei ymchwiliad i [Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru](#), ac mae wedi cyhoeddi ei adroddiad ar [Ddyfodol Polisiâu Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig yng Nghymru](#).

Mae'r Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau yn cynnal yr ymchwiliad a ganlyn: [Sut beth fydd hawliau dynol yng Nghymru yn dilyn gadael yr Undeb Ewropeaidd?](#)

Mae 'Goblygiadau gadael yr UE ar y gweithlu meddygol' yn rhan benodol o gylch gorchwyl ymchwiliad cyfredol y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon i [recriwtio meddygol](#).

Newyddion

18 Mai: [Bara Lawr o Gymru yn ennill statws gwarchoddedig](#).

22 Mai: [Undeb Amaethwyr Cymru yn amlinellu blaenoriaethau amaethyddol i ymgeiswyr yn yr Etholiad Cyffredinol](#).

25 Mai: [Croesawodd Mark Drakeford AC, Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol, Mike Russell, Aelod o Senedd yr Alban, i Gymru ar gyfer trafodaethau ar adael yr Undeb Ewropeaidd](#).

30 Mai: [Rhaid cynnal masnach rydd wrth adael yr Undeb Ewropeaidd](#) (Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr)

3. Y wybodaeth ddiweddaraf o'r UE

Y Cyngor Ewropeaidd

17 Mai: Llywydd Tusk yn trafod gadael yr Undeb Ewropeaidd yn Senedd Ewrop: "[Time is of the essence here, and much is at stake](#)".

22 Mai: [Y Cyngor \(Erthygl 50\) yn awdurdodi dechrau trafodaethau ar adael yr Undeb Ewropeaidd ac yn mabwysiadu cyfarwydddebau trafod](#).

25 Mai: [Cyfarfu arweinwyr yr UE ac Unol Daleithiau America ym Mrwsel](#).

27 Mai: [Cyhoeddiad gan Arweinwyr y G7 yn Taormina](#).

29 Mai: [Cytundeb yswiriant rhwng yr UE a'r UDA: y Cyngor yn cytuno i lofnodi](#).

29 Mai: [Casgliadau ar strategaeth polisi diwydiannol yr UE yn y dyfodol](#).

29 Mai: Sylwadau gan Llywydd Donald Tusk yn ystod trafodaeth panel o dan y teitl "[European \(Dis\)Union?](#)" yn ystod y fforwm Globsec yn Bratislava.

Y Comisiwn Ewropeaidd

17 Mai: [Araith gan yr Arlywydd Juncker yn ystod cyfarfod llawn Senedd Ewrop](#) ar gasgliadau'r cyfarfod arbennig o'r Cyngor Ewropeaidd (Erthygl 50) ar 29 Ebrill 2017.

17 Mai: Troseddau ym mis Mai – Y Comisiwn yn galw ar y DU i [drawsosod rheolau newydd ar gychod hamdden a'u peiriannau](#), ac mae'r Comisiwn wedi codi achos yn erbyn 14 o Aelod-wladwriaethau (gan gynnwys y DU) am [fethu ag adrodd yn ôl ar y camau a gymerwyd i roi nifer o reolau gwastraff yr UE ar waith](#).

17 Mai: [Cymorth gwladwriaethol: Y Comisiwn yn symleiddio rheolau](#) ar gyfer buddsoddiad cyhoeddus mewn porthladdoedd a meysydd awyr, diwylliant a'r rhanbarthau mwyaf allanol.

18 Mai: Adroddiadau'r Comisiwn Ewropeaidd ar weithredu'r [Siarter hawliau sylfaenol](#) yn yr UE yn 2016.

22 Mai: [Datganiad gan Michel Barnier mewn cynhadledd i'r wasg yn dilyn cyfarfod y Cyngor Materion Cyffredinol \(Erthygl 50\)](#).

22 Mai: [Y Comisiwn Ewropeaidd yn cael mandad i ddechrau trafodaethau â'r DU](#). Mae'r Comisiwn wedi cyhoeddi ei [ffordd o sicrhau tryloywder](#), sy'n cynnwys cyhoeddi: agendâu ar gyfer trafodaethau; papurau safbwynt yr UE; papurau trafod; a chynigion gan yr UE o ran testun y cytundeb.

22 Mai: [Cyfarwydddebau trafod ar gyfer y trafodaethau ar Erthygl 50](#).

22 Mai: [Semester Ewropeaidd 2017, Pecyn y Gwanwyn: y Comisiwn yn gwneud argymhellion ar gyfer gwledydd penodol](#).

23 Mai: [Datganiad gan Jean-Claude Juncker, Arlywydd y Comisiwn Ewropeaidd, yn dilyn yr ymosodiad ym Manceinion](#).

[Ymgynghoriad - Gwerthusiad o reoliad TEN-E](#) (Yn dod i ben ar 4 Medi).

29 Mai: [Y Comisiwn yn croesawu mabwysiadu rheolau newydd i atal osgoi treth](#).

29 Mai: [Araith gan Michel Barnier yng nghyfarfod rhif 57 COSAC](#) (Cynhadledd Pwyllgorau Materion Cymunedol ac Ewropeaidd Seneddau'r Undeb Ewropeaidd) – Malta.

29 Mai: Papurau safbwynt drafft yr UE ar drafodaethau Erthygl 50: [Hawliau dinasyddion](#) a'r [setliad ariannol](#).

Senedd Ewrop

17 Mai: [Aelodau o Senedd Ewrop yn croesawu undod wrth i'r DU adael yr UE ac yn galw am ddiwygio'r UE](#) – ASEau yn trafod y canllawiau ar gyfer y trafodaethau â'r DU ar delerau'r broses o adael, a fabwysiadwyd yn ystod Uwchgynhadledd yr UE ym mis Ebrill, gyda Donald Tusk, Llywydd y Cyngor Ewropeaidd, a'r Comisiwn.

17 Mai: [Mae Undeb Ewropeaidd cryf ac unedig yn hanfodol i sicrhau Cenhedloedd Unedig cryf](#) – António Guterres, Ysgrifennydd Cyffredinol y Cenhedloedd Unedig.

18 Mai: [Y DU yn gadael yr UE a Senedd Ewrop: beth mae'n ei olygu o ran y rhyddid i symud?](#) – Dadl yn Swyddfa Senedd Ewrop yn Llundain.

24 Mai: [Munud o dawelwch yn Senedd Ewrop ar gyfer dioddefwyr yr ymosodiad ym Manceinion.](#)

30 Mai: [ASEau yn holi Jean-Claude Juncker ar newid barn yn y frwydr yn erbyn osgoi treth.](#)

Newyddion Ewropeaidd

23 Mai: [Brwsel yn cyhoeddi meini prawf ar gyfer lleoliad asiantaethau'r UE ar ôl i'r DU adael.](#) (Politico)

4. Datblygiadau yn y DU

Llywodraeth y DU

26 Mai: [Datganiad y Prif Weinidog yn Uwchgynhadledd y G7 yn Sicily.](#)

Tŷ'r Cyffredin

Mae Senedd y DU wedi'i diddymu hyd nes yr Etholiad Cyffredinol.

Tŷ'r Arglwyddi

Mae Senedd y DU wedi'i diddymu hyd nes yr Etholiad Cyffredinol.

Newyddion

26 Mai: [Mae ffermwyr Prydain yn cael £3 biliwn y flwyddyn o bolisi amaethyddol cyffredin aneffeithlon. Mae'n rhaid i'r sefyllfa hon newid.](#) (LSE)

30 Mai: [Mae canlyniadau economaidd cyfyngu ar fudo yn frawychus.](#) (LSE)

5. Gogledd Iwerddon

Mae'r Cynulliad wedi cyhoeddi [EU Matters: BREXIT Negotiation Focus](#), sy'n cynnwys crynodeb o safbwyntiau Llywodraeth y DU, y Cyngor Ewropeaidd a Senedd Ewrop yn y trafodaethau perthnasol.

6. Adroddiadau eraill a gyhoeddwyd

[Red, Yellow and Blue Brexit: the manifestos uncovered](#) (UK in a Changing Europe)